

Wyrok z dnia 10 grudnia 1997 r.

II UKN 383/97

Przerwa w odbywaniu przez pracownika drogi z pracy do domu związana z udziałem w spotkaniu towarzyskim, wyłącza możliwość uznania zdarzenia za wypadek w drodze z pracy (art. 41 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm. w związku z § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1975 r. w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadków w drodze i z pracy - jednolity tekst: Dz.U. Nr 36, poz. 199).

Przewodniczący SSN: Barbara Wagner, Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 1997 r. sprawy z wniosku Jana K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. o uznanie zdarzenia za wypadek w drodze do domu, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 26 lutego 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 26 listopada 1996 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oddalił odwołanie wnioskodawcy Jana K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 30 marca 1995 r. odmawiających przyznania jednorazowego odszkodowania i renty inwalidzkiej z tytułu wypadku w drodze z pracy do domu w dniu 7 października 1994 r., ustalając następujący stan faktyczny.

Wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach "G." w D. jako kierownik zakładu

zamiejscowego L. W dniu 7 października 1994 r. po zakończeniu pracy udał się wraz z dwoma współpracownikami do restauracji "P." w D. na obiad. Około godziny 18-19 idąc do toalety w lokalu, poślizgnął się i upadł na schodach. Wobec bólu głowy został odwieziony do domu, a następnie przez syna do stacji pogotowia ratunkowego, gdzie udzielono mu pomocy doraźnej bez przeprowadzania szczegółowych badań. W dniu 9 października 1994 r. został przyjęty na Oddział Neurologiczny Szpitala w W. Według opinii biegłego sądowego neurologa, wnioskodawca przebył samoistny krwotok podpajęczynówkowy w październiku 1994 r. bez objawów ogniskowych, do którego mogło dojść bądź to na skutek urazu mechanicznego, bądź też na skutek przyczyny wewnętrznej (obie wersje zostały uznane przez biegłego za jednakowo prawdopodobne z medycznego punktu widzenia). Sąd doszedł do przekonania, że następstwem upadku na schodach w lokalu i urazu głowy był krwotok podpajęczynówkowy. Zdarzenie to jednak nie ma cech wypadku w drodze do domu, skoro nastąpiła w niej przerwa, która przekroczyła granice potrzeby - obiad przekształcił się w spotkanie towarzyskie, które trwało do godzin wieczornych. W tych warunkach przebranie drogi do domu na czas przekraczający granice potrzeby, wyłącza możliwość uznania zdarzenia za wypadek w drodze z pracy do domu, stosownie do art. 41 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz. U. z 1983 r. Nr 32, poz. 144 ze zm.) w związku z § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1975 r. w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadku w drodze do pracy i z pracy (Dz. U. Nr 36, poz. 199).

Apelację wnioskodawcy od tego wyroku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił, dzieląc ustalenia Sądu pierwszej instancji i stwierdzając, że dokonana przez Sąd Wojewódzki ocena zeznań świadków mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów (wyrok z dnia 26 lutego 1997 r. [...]).

Kasacja wnioskodawcy została skierowana do wyroków obu Sądów i oparta na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć istotne znaczenie dla oceny sprawy, przez nieprzeprowadzenie konfrontacji między słuchanymi świadkami, co naruszyło przepis art. 272 KPC. Przy takim zarzucie kasacja wniosła o uchylenie zaskarżonych wyroków i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jedną z podstaw, na których może być oparta kasacja, jest naruszenie przez sąd orzekający przepisów postępowania, jeżeli mogło to wywrzeć istotny wpływ na wynik sprawy. Dla skutecznego powoływania tej podstawy, konieczne jest wykazanie, że doszło do naruszenia konkretnego przepisu, obiektywnie istotnego oraz wskazanie na czym to naruszenie polegało. W świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach kasacyjnych naruszeniem istotnych przepisów postępowania, które mogło wpłynąć stanowczo na wynik sprawy, będzie niedopuszczenie dowodu na fakty sporne między stronami, a mające dla sprawy istotne znaczenie. Tak ustalony bowiem stan faktyczny może być oceniony jako błędny, wobec niewyczerpującego przeprowadzenia postępowania dowodowego i dowolnej - w związku z tym - oceny dowodów (por. wyrok SN z dnia 6 grudnia 1996 r., II UKN 26/96 - OSNAPiUS 1997 nr 14 poz. 256).

W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe, a oceniając je dał wiarę świadkowi E.P., który w swoich zeznaniach stwierdził, że do zdarzenia (upadku wnioskodawcy na schodach), doszło około godziny 18⁰⁰-19⁰⁰ w dniu 7 października 1994r.

Sąd Apelacyjny dzieląc tę ocenę, swoje stanowisko należyte uzasadnił, a zarzuty kasacji - w swej istocie - polemizują z ustaleniami faktycznymi Sądu. Do tego bowiem można sprowadzić zarzut kasacji, to jest nieprzeprowadzenie konfrontacji między świadkiem Eugeniuszem P. z jednej strony, a pozostałymi świadkami i wnioskodawcą z drugiej. Zarzut taki zmierza do wykazania, że po przeprowadzeniu konfrontacji, Sąd zmieniłby ocenę stanu faktycznego i ustalenia na jego podstawie dokonane. Przepis art. 272 KPC dopuszcza możliwość konfrontowania świadków, których zeznania przeczą sobie wzajemnie, ale nie może być on interpretowany jako wprowadzający obowiązek konfrontacji świadków. Instytucja ta bowiem służy wyjaśnieniu okoliczności sprawy i ma pomóc sądowi w należytej ocenie materiału dowodowego, w sytuacji gdy w związku z zebraniem materiałem sąd ma wątpliwości związane z jego oceną. W rozpoznawanej sprawie Sąd prawidłowo - w ramach swobodnej oceny dowodów - ocenił materiał dowodowy, a w takiej sytuacji kasacja oparta na

zarzucie naruszenia art. 272 KPC, która ustalenia te kwestionuje, nie może być uznana za zasadną.

Dokonane ustalenia dają podstawę do stwierdzenia, że przerwa w odbywaniu przez wnioskodawcę drogi z pracy do domu, związana z udziałem w spotkaniu towarzyskim, przekroczyła granice potrzeby, co wyłącza możliwość uznania zdarzenia za wypadek, w drodze z pracy do domu.

Z tych względów na podstawie art. 393¹² KPC orzeczono jak w sentencji.

=====